

6^ο Γυμνάσιο Αμαρουσίου

Ξενάγηση στον πολιτισμό. Η πόλη μου και η γειτονιά μου: από το Μαρούσι στην Τήλο.

Αθλητισμός

Μαραθωνοδρόμος Σπύρος Λούης

«Έτσι κέρδισα το χρυσό του 1896»

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΟΥΗ

Ο Σπύρος Λούης ήταν Έλληνας μαραθωνοδρόμος και ο μεγάλος νικητής στο Μαραθώνιο των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας, στις 29 Μαρτίου 1896. Γεννήθηκε στις 12 Γενάρη 1872 στο Μαρούσι που ήταν τότε ένα χωριό λίγο έξω από την Αθήνα. Ο πατέρας του ήταν νερουλάς στα γύρω χωριά και ο Σπύρος εργαζόταν μαζί του. Ο Λούης έτρεξε στον αγώνα του Μαραθωνίου με την προτροπή του διοικητή του, ταγματάρχη Παπαδιαμαντόπουλου, που ήταν και αθλητικός κριτής. Χωρίς καμία ιδιαίτερη προετοιμασία, ο Λούης κατόρθωσε (με χρόνο 2:58:50 για τη διαδρομή των 40 χιλιομέτρων) να επικρατήσει των αντιπάλων του, επευφημούμενος από τους θεατές κατά την είσοδό του στο Καλλιμάρμαρο. Στις 3 Απριλίου 1896, ο Λούης έλαβε κλάδο ελαίας και το ασημένιο μετάλλιο (τότε δεν χρησιμοποιούσαν το χρυσό).

«**Μ**ε την καταστροφή της Ολυμπίας, το 393 μ.Χ. τελείωσε και η πρώτη περίοδος των Ολυμπιακών Αγώνων. Χίλια πεντακόσια χρόνια αργότερα, το 1893, στο Παρίσι, ο βαρώνος Πέτρος ντε Κουμπερτέν, υποβάλλει στο Διεθνές Αθλητικό Συνέδριο την ιδέα για την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων. Το συνέδριο αποφασίζει, οι πρώτοι Διεθνείς Ολυμπιακοί αγώνες, να γίνουν στην Αθήνα» Το γεγονός σχολιάζει την εποχή εκείνη η εφημερίδα «Ελλάς»:

«Αι Αθήναι, ο τόπος ούτος των ενδόξων αναμνήσεων και ελπίδων, ωρίσθη ως τόπος συγκεντρώσεως των πεπολιτισμένων λαών διά την Ολυμπιακήν πανήγυριν. (...) Φόρον ευγνωμοσύνης τελούντων εις την Αρχαίαν Ελλάδα την κοιτίδα του νεώτερου πολιτισμού και την μητέρα των αθλητικών αγώνων».

Τον ύμνο των αγώνων γράφει ο σπουδαίος Κωστής Παλαμάς:

Αρχαίον πνεύμα αθάνατον αγνέ πατέρα
του ωραίου του μεγάλου και του αληθινού
Κατέβα φανερώσου και άστραψε εδώ πέρα
Στη δόξα της δικής σου γης και τ' ουρανού

Στο δρόμο και πάλεμα και στο λιθάρι
των ευγενών αγώνων λάμπσε την ορμή
Και με τ' αμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι
Και σιδερένιο πλάσε και άξιο το κορμί

Κάμποι, βουνά και πέλαγα φέγγοι
Σαν ένας λευκοπόρφυρος μέγας ναός
Και τρέχει στον ναόν εδώ προσκυνητή
Αρχαίον πνεύμα αθάνατον κάθε Λαός»

Βεβαίως λίγα από αυτά είχε στο μυαλό του ο Σπύρος Λούης όταν αποφάσιζε να συμμετάσχει στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 1896.

ΖΗ ΕΙΣ ΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΛΟΥΗΣ

ΠΩΣ ΕΝΙΚΗΣΕ ΤΟΤΕ

Με τὸν εορτασμόν τῆς 40ετηρίδος ἀπὸ τῆς ἀναβιώσεως τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, ζῆντα εἰς τὴν ψυχὴν ὄλων τῶν Ἑλλήνων ἢ ὑπερρφάνεια, ποῦ ἐνοιώσωσεν ὀλη ἡ Ἑλλάς, πρὸ 48 ἐτῶν, ὅταν ἐγέναν οἱ πρώτοι διεθνῆς ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες καὶ ἴλθε νικητὴς τοῦ Μαραθωνίου δρόμου ἕνας Ἑλληὴν ἀθλητὴς, ὁ Σπύρος Λούης. Οἱ παλαιότεροι ἐνθυμοῦνται τὴν φρενιτιδα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ποῦ κατέλαβεν ὄλον τὸν Ἑλληρικὸν κέσμιον, ὁ ὅποιος κατέκλιμα τὰς κερκίδας τοῦ Σταδίου, ὅταν εἰσῆλθεν ὁ πρῶτος μαραθωνοδρόμος εἰς τὸν στίβον ἐνφ' εἰς τὸν ἰσθμὸν τῆς σημαίας ἐκυμάτιζαν τὰ ἑλληνικὰ χρώματα. Τί ἦταν ὁ ἀθλητὴς ἐκεῖνος ποῦ ἐδόξασε τὸ ἑλληρικὸν ὄνομα, ὄλοι τὸ ξέρωσι. Ἐνας ἀπλοϊκὸς ἐργάτης, ποῦ κουβαλοῦσε πότε μάρμαρα ἀπὸ τὴν Πεντέλην καὶ πότε νερό με τις στάμνες ἀπὸ τὸ Μαρούσι.

αὐτὸ ποῦ εἶπα δὲν τὸ ἐξέλασα. Ὅταν μετὰ ἕνα χρόνον ἀπολύθηκα ἀπ' τὸ στρατό, ἄκουσα ποῦ ἐρχόνταν ξένοι ἀπ' ὄλα τὰ μέρη γιὰ τοὺς ἀγῶνες, ποῦ θὰ γινόντανε στίς 29 Μαρτίου, γι' αὐτοὺς ποῦ μοῦ μίλησε ὁ συνταγματάρχης μου. Ἀπ' τοὺς συντρόφους μου με τοὺς ὁποίους δουλεύαμε μαζὶ, ἐμαθὰ πὸς πολλοὶ γινώστοι μας θὰ τρέγανε με τοὺς ξένους. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν ὁ καφετζῆς ποῦ εἶχε μαγαζὶ στὸ Χαλάνδρι καὶ ὁ Παπασυμεῶν ἀπ' τὸ Μαρούσι. Μιὰ μέρα ἐπρόκειτο αὐτοὶ νὰ δοκιμάσωσιν τὴν ἀντοχὴ τοῦ καὶ πῆγαν στὸ Μαραθῶνα. Δὲν ἔχασα καιρὸ. Ἐπήρα μερικὸς δικούς μου καὶ με κάφορο τοῦ φίλου μας Μαργέτη Ἀγία Παρασκευῆ καὶ περιμέναιε. Σὲ λίγο εἶδαμε ἀ-

Ὁ Λούης σήμερον

«Τι ἦταν ο αθλητής εκείνος που ἐδόξασε το ἑλληνικὸν ὄνομα, ὄλοι το ξέρωμε. Ἐνας απλοϊκὸς ἐργάτης, που κουβαλοῦσε πότε μάρμαρα ἀπὸ τὴν Πεντέλην καὶ πότε νερό με τις στάμνες ἀπὸ τὸ Μαρούσι»

Χάρη στα «ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ» που συνάντησαν το Σπύρο Λούη το 1934, αναδημοσιεύουμε σήμερα τὴν αφήγηση τοῦ ἴδιου τοῦ Ολυμπιονίκη για τον μεγάλο του ἄθλο.

Ο Σπύρος Λούης αφηγείται:

«Στα 1895, ήμουν στρατιώτης στην υπηρεσία του μακαρίτη, του συνταγματάρχη Μαυρομιχάλη. Μια μέρα καθώς περνούσαμε μπρος από το στάδιο, (σ.σ. το Παναθηναϊκό Στάδιο) ο μακαρίτης μου λέει:

– Ξέρεις τι είναι αυτό εδώ το πράγμα που το φτιάρνουν; Είναι το στάδιο, το ετοιμάζουν για τους αγώνες που θα γίνουν του χρόνου. Θα έρθουν από το εξωτερικό αθληταί και θα τρέξουν μαζί με τους δικούς μας από τον Μαραθώνα έως εδώ.

– Αμ, τότε θα τρέξω κ' εγώ, του απήντησα.

Εκείνος εγέλασε ειρωνικά, μα εγώ αυτό που είπα δεν το ξέχασα. Όταν μετά από ένα χρόνο απολύθηκα απ' το στρατό, άκουσα που έρχονταν ξένοι απ' όλα τα μέρη για τους αγώνες».

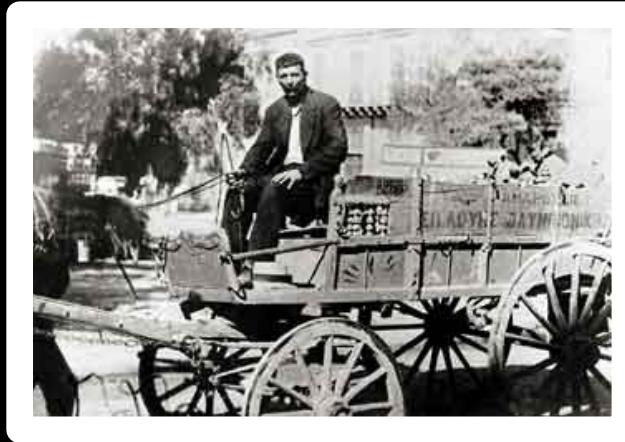

«**Ἦρθαν οι ξένοι!**»

«Απ' τους συντρόφους μου με τους οποίους δουλεύαμε μαζί, έμαθα πως πολλοί γνωστοί μας θα τρέχανε με τους ξένους. Μεταξύ αυτών ήταν ο καφετζής που είχε μαγαζί στο Χαλάνδρι και ο Παπασυμεών απ' το Μαρούσι.

»Μια μέρα επρόκειτο αυτοί να δοκιμάσουν την αντοχή τους και πήγαν στο Μαραθώνα. Δεν έχασα καιρό. Επήρα μερικούς δικούς μου και με κάρρο του φίλου μας Μαργέτη επήγαμε στην Αγία Παρασκευή και περιμέναμε».

Η απόφαση για τη συμμετοχή

Η κατάσταση στην οποία είδε έναν συγχωριανό του ο Σπύρος Λούης έπαιξε καθοριστικό ρόλο:

«Σε λίγο είδαμε από μακριά τα παιδιά να έρχονται. Μα μόλις έφθασαν κοντά μου, ο χωριανός μου ο Παπασυμεών, που ήταν και ψευδός, έπεσε κάτω λαχανιασμένους και φώναξε:

— Τλίφτε με, τλίφτε με!

«Εγώ ντροπιάστηκα για το πάθημα του χωριανού μου κι ωρκίσθηκα να ξεπλύνω την ντροπή. Πήγα λοιπόν και δηλώθηκα στην επιτροπή μαζί μ' άλλους Μαρουσιώτες και την Κυριακή του Πάσχα ξεκινήσαμε με μια παληοσούστα για τον Μαραθώνα και κάναμε την πρώτη δοκιμή.

«Εγώ ήρθα από τους πρώτους κι έτσι αποφασίστηκε να λάβω μέρος στους αγώνες. Οι Μαρουσιώτες μού αγόρασαν μια φανέλλα, ένα παντελονάκι και παπούτσια με λάστιχα».

Στην γραμμή της αφετηρίας

»Το πρωί της Παρασκευής 29 Μαρτίου, είμαστε ήδη στον Μαραθώνα, είμαστε ήδη στον Μαραθώνα όπου ένας ξένος γιατρός μάς έβαλε όλους τους δρομείς κατά σειρά και μας εξέτασε. Εμένα αφού με κύτταξε, μου είπε: “Εσύ θάρθης πρώτος”

»Επί τέλους ήρθε η στιγμή να ξεκινήσουμε. Έκανε κρύο δυνατό. Με το μπαμ! του πιστολιού, που έρριξε ο ταγματάρχης Παπαδιαμαντόπουλος χυθήκαμε όλοι μπροστά.

ΤΑ ΦΙΛΕΜΑΤΑ

»Περνώντας από το Πικέρμι ένας αγωγιάτης μου έδωσε ένα ποτήρι κρασί και ένα αυγό. Αυτά μου έδωσαν και στο Σταυρό ξεπέρασα τον Αμερικανό.

»Στην Αγία Παρασκευή πρόφθασα τον φράγκο Λεμιζό, πιο πέρα πρόλαβα τον Αυστριακό. Ύστερα από χίλια μέτρα τον επέρασα. Εις τους Αμπελοκήπους ο χωριανός μου Κορωπιώτης μούδωσε ένα ποτήρι κρασί, κι αυτό μου έδωσε νέες δυνάμεις.

»Τέλος έφθασα στο στάδιο, όπου τα έχασα από τα ζήτω και τα παλαμάκια του κόσμου.

»Περίμεναν ο Κωνσταντίνος και ο πρίγκηπας Γεώργιος, που μου φώναζαν: “Τρέξε να κόψης την κλωστή».

»Μαζί μου, κοντά μου, έτρεχε πολύς κόσμος. Δεν ενθυμούμαι πια πώς έκοψα την κλωστή και πώς βρέθηκα στα χέρια των αθλητών, που με σήκωσαν ψηλά»

»Αυτά θυμάμαι. Και μου τα θυμίζουν πάντα όταν ιδώ αυτά τα κύπελλα που έδωσαν τότε, μαζί με τη σούστα που μου χάρισε ο Συγγρός. Τώρα περιμένω έναν άλλο πατριώτη να ξαναβγάλη ασπροπρόσωπη την πατρίδα μας»

Τόσο απλά, σαν ακόμα μία νίκη, περιέγραψε όσα έζησε ο ολυμπιονίκης Σπύρος Λούης έναν από τους μεγαλύτερους θριάμβους στην ιστορία του ελληνικού αθλητισμού.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το Ολυμπιακό Στάδιο Αθηνών είναι το μεγαλύτερο σε χωρητικότητα στάδιο της Ελλάδας. Βρίσκεται στο Μαρούσι, περίπου εννιά χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας και αποτελεί τμήμα του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών «Σπύρος Λούης» (Ο.Α.Κ.Α.). Είχε αρχική χωρητικότητα 80.000 καθούμενους θεατές. Το στάδιο έχει πάρει το όνομά του από τον Σπύρο Λούη, το νικητή του μαραθωνίου στους πρώτους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896 που ήταν κάτοικος της περιοχής του Αμαρουσίου.

Ο Σπύρος Λούης προσφέρει ένα κλαδί ελιάς στον Αδόλφο Χίτλερ

«Σου δίνω αυτό το κλαδί ελιάς από την Ολυμπία ως σύμβολο αγάπης και ειρήνης. Ελπίζοντας ότι οι λαοί θα συναντιούνται μόνο σε τέτοιους ειρηνικούς αγώνες».

ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΟΛ. ΑΓΩΝΕΣ

Το 1926, ο Λούης κατηγορήθηκε για πλαστογράφηση στρατιωτικών εγγράφων και μπήκε στη φυλακή. Μετά από ένα χρόνο και παραπάνω στη φυλακή, αθωώθηκε και βγήκε, ενώ η υπόθεσή του προκάλεσε σάλο στον Τύπο.

Την τελευταία δημόσια εμφάνισή του έκανε το 1936, όταν προσκλήθηκε ως τιμητικός φιλοξενούμενος από τους διοργανωτές των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων του 1936, που διοργανώθηκαν στο Βερολίνο. Στο ντοκιμαντέρ Ολυμπία - Η γιορτή των εθνών εμφανίζεται ο Λούης με άσπρη φουστανέλα και σκούρο γιλέκο κρατώντας ένα φουντωτό κλαδί ελιάς στο δεξί του χέρι. Η φορεσιά αυτή, έχει δωρηθεί και φυλάσσεται σήμερα στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο της Αθήνας.

ΘΑΛΑΤΟΣ ΣΠΥΡΟΥ ΛΟΥΗΣ

Ο Λούης πέθανε λίγους μήνες πριν από την Ιταλική εισβολή στην Ελλάδα (1940).

Αθλητικές λέσχες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό φέρουν το όνομά του. Σημαντική αναφορά είναι το Ολυμπιακό Στάδιο Αθηνών, τόπος διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων (2004), που επονομάστηκε Σπύρος Λούης.

Στο Μόναχο, το όνομά του φέρει η λεωφόρος Spiridon-Louis-Ring στο αντίστοιχο Ολυμπιακό πάρκο.

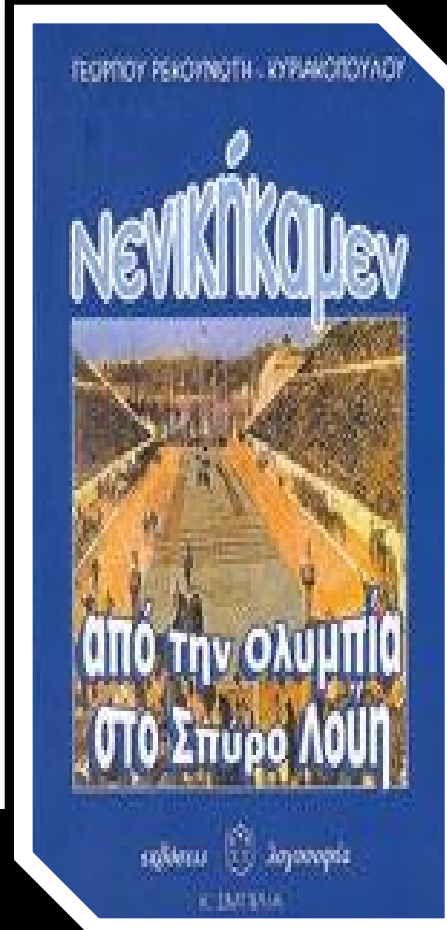
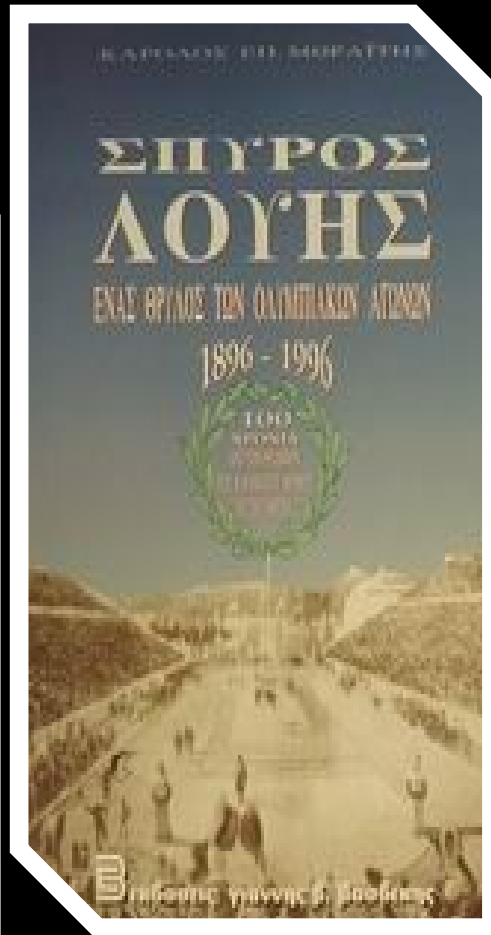

ΣΠΥΡΟΣ ΛΟΥΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑ

75
χρόνια
από τον
θάνατο
του
Σπύρου
Λουη,
Ελλάδα
2015

ΒΙΒΛΙΑ ΓΡΑΜΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΠΥΡΟ ΛΟΥΗ

2024 ΑΓΩΝΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ

ΣΠΥΡΟΣ
ΛΟΥΗΣ

ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ
ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
2024

Τρέξε στην πόλη του
Σπύρου Λούη

Save the Date

↓

03
03
24

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ Δημ. Αμαρουσίου

MISC+ SPORT MEDIA

Εγγραφές www.runmaroussi.gr

Ένα σπουδαίο αθλητικό γεγονός, οι Αγώνες Δρόμου «RUN MAROUSSI ΣΠΥΡΟΣ ΛΟΥΗΣ 2024» με πρωτοβουλία του Δημάρχου Αμαρουσίου Θεόδωρου Αμπατζόγλου, θα λάβουν χώρα την Κυριακή 3 Μαρτίου 2024, στην πόλη των Βορείων Προαστίων.

Οι αγώνες πραγματοποιούνται προς τιμή του Μαρουσιώτη Ολυμπιονίκη Σπύρου Λούη και φέρουν το όνομά του. Εντάσσονται στο πρόγραμμα των αθλητικών δράσεων του Δήμου Αμαρουσίου, με σκοπό να παρακινηθούν όσο περισσότεροι Μαρουσιώτες και μη όλων των ηλικιών, να υιοθετήσουν τις αξίες της άθλησης και ενός υγιεινού τρόπου ζωής.

Πριν από την έναρξη του αγώνα, σε μία συμβολική κίνηση τιμής στον πρώτο νικητή του Μαραθωνίου Δρόμου στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896, απονεμήθηκε από τον Δήμο Αμαρουσίου πλακέτα στη διαέγγονη του Σπύρου Λούη, Ειρήνη Λούη. Τη στήριξή τους με την παρουσία τους στις γραμμές εκκινήσεων και τερματισμών, έδωσαν και οι Ολυμπιονίκες μας, Γιώργος Τζελίλης (άρση βαρών), Κώστας Φιλιππίδης (επικοντώ) και ο πρωταθλητής Ευρώπης στα 60μ. Άγγελος Παυλακάκης.

Οι νικητές και οι νικήτριες στις αποστάσεις των 10χλμ και 5 χλμ 10χλμ. Ανδρών:

1. Κωνσταντίνος Γαλανόπουλος
33:11.00,
2. Γιώργος Μίνος 33:15.90,
3. Χριστόφορος Γεωργόπουλος
35.51.30.

10χλμ. Γυναικών:

4. Αναστασία Μαρινάκου
37:23.50,
2. Ιουλία Παναγιωτοπούλου
38:48.20,
3. Φιλιώ Καπέτη 41:05.60.

5χλμ. Ανδρών:

1. Σέργιος Διακοστεφανής
15:08.80,
2. Νίκος Παπαδημητρίου 15:51.60,
3. Ξενοφώντας Γαλατάς 15:58.10.

5χλμ. Γυναικών:

1. Ανθή-Κοραΐνη Κυριακοπούλου
17:04.10,
2. Ειρήνη Τσουπάκη 17:24.80,
3. Κατερίνα Κουτλή 18:37.90.

ΠΗΓΕΣ:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%80%CF%8D%CF%81%CE%BF%CF%82_%CE%9B%CE%BF%CF%8D%CE%B7%CF%82

<https://maroussi.gr/run-maroussi-spyros-louis-2024-tin-kyriaki-3-martiou-2024-oi-agonis-dromou-pou-diorganonei-o-dimos-amarousiou-enarxi-engrafon/>

<https://www.ertnews.gr/anadromes/spyros-loyis-gia-mia-soysta-gia-ena-koritsi-gia-ena-metallio/>

<https://thecaller.gr/xronomixani/spyros-loyis-ti-eipe-ston-chitl-er-otan-toy-edose-klado-elaias-stin-teleti-enarxis-tis-olympiadas-toy-verolinoy-to-1936/>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%BB%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CF%8C_%CE%A3%CF%84%CE%AC%CE%B4%CE%B9%CE%BF_%CE%91%CE%B8%CE%B7%CE%BD%CF%8E%CE%BD

+ + + + +

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΎ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ!**

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΟΥ Γ'3 ΤΟΥ 6^{ΟΥ}
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ:**

**ΕΛΕΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ
ΑΘΗΝΑ ΠΑΝΤΗ**

2023-24